

IV U 129/23

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 sierpnia 2023 r.

Sąd Rejonowy w Toruniu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Maria Szymańska

po rozpoznaniu w dniu 21 sierpnia 2023 r. w Toruniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy K. Ś. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o zasiłek chorobowy

na skutek odwołania od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 2 marca 2023 r., znak (...) - (...)

z dnia 6 marca 2023 r., znak (...) - (...)

zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. z dnia 2 marca 2023 r., znak (...) - (...), w ten sposób, że przyznaje K. Ś. (1) prawo do zasiłku chorobowego za okres od 21 stycznia 2023 r. do 14 lutego 2023 r.;

zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. z dnia 6 marca 2023 r., znak (...) - (...), w ten sposób, że przyznaje K. Ś. (1) prawo do zasiłku chorobowego za okres od 15 lutego 2023 r. do 24 lutego 2023 r.

Sygn. akt IV U 129/23

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 2 marca 2023 r., znak (...) - (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. – powołując się art. 12 ust. 1 i art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U. z 2022 r., poz. 1732), dalej: ustawa zasiłkowa - odmówił K. Ś. (1) prawa do zasiłku chorobowego za okres od 21 stycznia 2023 r. do 14 lutego 2023 r. W uzasadnieniu wskazano, że po otrzymaniu wniosku ubezpieczonego o zasiłek chorobowy za w/wym. okres organ ustalił brak zaświadczenia lekarskiego za okres od 21 do 22 stycznia 2023 r. Płatnik składek – pracodawca (...) nie wypłacił ubezpieczonemu wynagrodzenia na podstawie art. 92 k.p. Sąd, mając na uwadze powołane przepisy, brak jest podstaw do przyznania zasiłku chorobowego.

Decyzją z dnia 6 marca 2023 r., znak (...) - (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. – powołując się art. 12 ust. 1 ustawy zasiłkowej – odmówił K. Ś. (1) prawa do zasiłku chorobowego za okres od 15 lutego 2023 r. do 24 lutego 2023 r. W uzasadnieniu wskazano, że po otrzymaniu wniosku ubezpieczonego o zasiłek chorobowy za okres od 15 lutego 2023 r. do 28 lutego 2023 r. organ ustalił, że płatnik składek – pracodawca (...) nie wypłacił ubezpieczonemu wynagrodzenia na podstawie art. 92 k.p. w 2023 r. Prawo do zasiłku ubezpieczony nabył od 34 dnia niezdolności do pracy, tj. od 25 lutego 2023 r. Wniosek w pozostałym zakresie nie podlegał uwzględnieniu.

Ubezpieczony K. Ś. (1) wniósł odwołania od obu powyższych decyzji domagając się ich zmiany i przyznania prawa do zasiłku chorobowego. Ubezpieczony wyjaśnił, że od września 2022 r. przebywa na zwolnieniu lekarskim, od października 2022 r. pobiera zasiłek chorobowy w ciągłości z uwagi na stan zdrowia psychicznego i leczy się w różnych ośrodkach zdrowia. Do 20 stycznia 2023 r. (piątek) przebywał w Centrum Psychiatrii w P., skąd został wypisany i skierowany na dalsze leczenie w (...), gdzie zgłosił się 23 stycznia 2023 r. (poniedziałek). Nie zakończył procesu leczenia, któremu jest nadal poddawany. Ostatnie zwolnienie lekarskie z Centrum Psychiatrii w P. otrzymał na okres od 12 do 20 stycznia 2023 r. Nie ma wiedzy dlaczego kolejne zaświadczenie lekarskie zostało wystawione od 23 stycznia 2023 r. zamiast od 21 stycznia 2023 r. mimo trwania niezdolności do pracy, prawdopodobnie było to wynikiem błędu.

W odpowiedzi na odwołania organ wniósł o ich oddalenie podtrzymując stanowisko oparte na argumentacji faktycznej i prawnej zawartej w skarżonych decyzjach.

Postanowieniem z dnia 17 maja 2023 r. połączono sprawy z odwołań ubezpieczonego od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. z dnia 2 marca 2023 r. i 6 marca 2023 r. do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia.

Sąd ustalił, co następuje:

K. Ś. (1), urodzony w (...) r., od 26 kwietnia 2022 r. jest zatrudniony w (...) i z tego tytułu podlega ubezpieczeniom : emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu.

W okresie zatrudnienia pracodawca wypłacił ubezpieczonemu wynagrodzenie chorobowe na podstawie art. 92 k.p. w okresach : od 27 do 28 czerwca 2022 r., od 20 do 24 września 2022 r., od 26 do 30 września 2022 r., od 1 do 21 października 2022r.

/fakt bezsporny oraz dowód : zaświadczenie płatnika składek w aktach zasiłkowych/

Ubezpieczony po 21 października 2022 r. nadal był niezdolny do pracy i otrzymywał zasiłek chorobowy w okresach : od 22 października 2022 r. do 10 listopada 2022 r., od 11 listopada 2022 r. do 25 listopada 2022 r., od 26 listopada 2022 r. do 16 grudnia 2022 r., od 17 grudnia 2022 r. do 11 stycznia 2023 r. i od 12 stycznia 2023 r. do 20 stycznia 2023 r.

/fakt bezsporny oraz dowody: karta zasiłkowa w aktach zasiłkowych; zestawienie wypłaconych świadczeń w aktach zasiłkowych /

Niezdolność ubezpieczonego do pracy wynikała ze stanu zdrowia psychicznego. Ubezpieczony w okresie od 1 października 2022 r. do 4 listopada 2022 r. był hospitalizowany w Oddziale Psychiatrycznym w P. z rozpoznaniem zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania spowodowanych używaniem wielu narkotyków i innych substancji psychoaktywnych – zaburzenia psychotyczne, inne zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania.

Ponownie hospitalizowany w tym miejscu w okresie od 14 grudnia 2022 r. do 20 stycznia 2023 r. (piątek) z tożsamym rozpoznaniem. W trybie wypisu otrzymał skierowanie do dalszego leczenia – skierowanie do szpitala psychiatrycznego - Stowarzyszenia (...), (...) i (...) Uzależnień w L., a następnie w (...) i uczestnictwo w grupach AN i (...) oraz kontynuacja leczenia farmakologicznego. W karcie informacyjnej odnotowano „Pacjent świadomy uzależnienia, jednak umniejszający problem, nisko krytyczny. Podaje, że chce podjąć leczenie w ośrodku (...) w L., wstępnie ustalono termin przyjęcia na 23.01.23 r.” Na dzień wypisu z placówki ubezpieczony dysponował ostatnio wystawionym zwolnieniem lekarskim do 20 stycznia 2023 r.

/dowód : dokumentacja medyczna k. 36-38, 41; karta zasiłkowa w aktach zasiłkowych/

Ubezpieczony w dniu 23 stycznia 2023 r. zgłosił się do Stowarzyszenia (...), (...) i (...) Uzależnień w L., gdzie podjął leczenie z rozpoznaniem zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania spowodowanych używaniem wielu narkotyków i innych substancji psychoaktywnych oraz zespołu uzależnienia. W momencie przyjęcia otrzymał

zwolnienie lekarskie na okres od 23 stycznia 2023 r. do 6 lutego 2023 r. oraz kolejne zwolnienia lekarskie na okresy od 7 lutego 2023 r. do 14 lutego 2023 r. i od 15 lutego 2023 r. do 28 lutego 2023 r.

Ubezpieczony był leczony w przedmiotowym Ośrodku do 7 kwietnia 2023 r., wypisany do innego szpitala na oddział dzienny psychiatryczny w związku z nasilającymi się objawami psychotycznymi.

/dowód: dokumentacja medyczna k. 39-52; karta zasiłkowa w aktach zasiłkowych/

Płatnik składek złożył w dniu 28 lutego 2023 r. zaświadczenia Z-3 z wnioskiem o zasiłek chorobowy dla ubezpieczonego na okres od 21 stycznia 2023 r. do 6 lutego 2023 r. i 7 lutego 2023 r. do 14 lutego 2023 r., zaś w dniu 2 marca 2023 r. kolejne zaświadczenie Z-3 z wnioskiem o zasiłek chorobowy dla ubezpieczonego na okres od 15 lutego 2023 r. do 28 lutego 2023 r. Płatnik składek nie podjął wypłaty wynagrodzenia chorobowego dla ubezpieczonego w 2023 r.

W efekcie ich rozpoznania Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. wydał w dniach 2 marca 2023 r. i 6 marca 2023 r. skarżone decyzje odmawiając ubezpieczonemu prawa do zasiłku chorobowego na okresy od 21 stycznia 2023 r. do 14 lutego 2023 r. i od 15 lutego 2023 r. do 24 lutego 2023 r. Prawo do zasiłku chorobowemu zostało przyznane ubezpieczonemu od 25 lutego 2023 r.

/fakty bezsporne oraz dowody: zaświadczenia Z-3 płatnika składek w aktach zasiłkowych; karta zasiłkowa w aktach zasiłkowych; zestawienie wypłaconych świadczeń w aktach zasiłkowych/

W okresie od 21 stycznia 2023 r. do 22 stycznia 2023 r. ubezpieczony był niezdolny do pracy w rozumieniu art. 8 ustawy zasiłkowej.

/fakt bezsporny/

Sąd zważył, co następuje:

Ustalenia faktyczne poczynione zostały w oparciu o fakty bezsporne oraz na podstawie pozyskanej dokumentacji medycznej i dokumentów zawartych w aktach zasiłkowych. Sąd uznał dowody z dokumentów za wiarygodne. Żadna ze stron nie składała zastrzeżeń co do ich autentyczności, a i Sąd nie miał podstaw do ich kwestionowania z urzędu.

W sprawie bezspornym było, że K. Ś. (2) jest niezdolny do pracy w ciągłości od września 2022 r., w tym od 22 października 2022 r. pobierał zasiłek chorobowy, przyznawany na kolejne okresy, bez przerw, na podstawie kolejno otrzymywanych zwolnień lekarskich. Płatnik składek - pracodawca w 2022 r. wypłacił ubezpieczonemu wynagrodzenie chorobowe zgodnie z art. 92 k.p. Bezspornym również było, że pracodawca nie podjął wypłaty wynagrodzenia chorobowego w 2023 r., którego to obowiązku pracodawcy organ rentowy upatrywał w świetle przerwania ciągu zwolnień lekarskich z dniem 21 stycznia 2023 r., co otwierało po stronie pracodawcy nowy okres do wypłaty wynagrodzenia chorobowego. Nie budziło wątpliwości, że w świetle art. 92 § 1 i § 4 k.p., pracodawca jest zobligowany do wypłaty wynagrodzenia chorobowego za czas niezdolności do pracy wynoszący dla pracownika przed ukończeniem 50 roku życia od 33 dni w ciągu roku kalendarzowego, a jeżeli niezdolność do pracy trwa dłużej pracownikom przysługuje zasiłek chorobowy. Obowiązek ten aktualizuje się w każdym kolejnym roku kalendarzowym, przy czym jeżeli na przełomie roku pracownik jest niezdolny do pracy w ciągłości i pobiera zasiłek chorobowy to obowiązek jego wypłaty pozostaje aktualny aż do zakończenia niezdolności do pracy, względnie wyczerpania okresu zasiłkowego. Dopiero w sytuacji gdy w danym roku kalendarzowym, po zakończeniu pobierania zasiłku chorobowego, pracownik staje się ponownie niezdolny do pracy, aktualizuje się obowiązek pracodawcy wypłaty wynagrodzenia chorobowego do 33 dni w tym roku kalendarzowym.

Powyższa regulacja pozostaje notabene spójna z powołanym przez organ rentowy w skarżonych decyzjach przepisem art. 12 ust. 1 ustawy zasiłkowej, stanowiącym, że zasiłek chorobowy nie przysługuje za okresy niezdolności do pracy, w których ubezpieczony na podstawie przepisów o wynagradzaniu zachowuje prawo do wynagrodzenia. Okresy te wlicza

się do okresu zasiłkowego. Innymi słowy, dopóki pracownik zachowuje prawo do wynagrodzenia chorobowego, nie przysługuje mu prawo do zasiłku chorobowego.

W niniejszej sprawie bezspornym było, że ubezpieczony zasiłek chorobowy pobierał w ciągłości od 22 października 2022 r. do 20 stycznia 2023 r., a wcześniej, od września 2022 r. wynagrodzenie chorobowe. Organ rentowy – co zostało wprost wskazane w piśmie z 18 sierpnia 2023 r. (k. 57) – po zapoznaniu się z pozyskaną dokumentacją źródłową, nie zakwestionował, że w okresie od 21 do 22 stycznia 2023 r. ubezpieczony był niezdolny do pracy w rozumieniu art. 8 ustawy zasiłkowej. W konsekwencji należało przyjąć, iż jedyną przeszkodą w ustaleniu uprawnień zasiłkowych ubezpieczonego w spornym okresie w ciągłości był brak zaświadczenia lekarskiego potwierdzającego niezdolność do pracy. Organ rentowy powołał się przy tym na art. 53 ust. 1 ustawy zasiłkowej, zgodnie z którym przy ustalaniu prawa do zasiłków i ich wysokości dowodami stwierdzającymi czasową niezdolność do pracy z powodu choroby, pobytu w szpitalu albo innym zakładzie leczniczym podmiotu leczniczego wykonującego działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne albo konieczność osobistego sprawowania opieki nad chorym członkiem rodziny są zaświadczenia lekarskie, o których mowa w [art. 55 ust. 1](#) i [art. 55a ust. 7](#), albo wydruk zaświadczenia lekarskiego, o którym mowa w [art. 55a ust. 6](#). Ubezpieczony nie zakwestionował, że za okres od 21 stycznia 2023 r. do 22 stycznia 2023 r. nie otrzymał zaświadczenia lekarskiego, co łączył ze zmianą podmiotu pod opieką którego pozostawał na leczeniu stacjonarnym, a co znajduje potwierdzenie w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym. Faktycznie do dnia 20 stycznia 2023 r. (piątek) ubezpieczony przebywał na Oddziale Psychiatrycznym w P., a od dnia 23 stycznia 2023 r. (poniedziałek) podjął leczenie – zgodnie ze skierowaniem z powyższej placówki i po ustaleniu terminu przyjęcia – w Ośrodku (...) w L., prowadzonej przez Stowarzyszenie (...). W momencie przyjęcia nowa placówka wystawiła ubezpieczonemu zaświadczenie lekarskie od daty przyjęcia, tj. od 23 stycznia 2023 r. Brak zachowania ciągłości w wystawianiu zaświadczeń lekarskich faktycznie prawdopodobnie wynikał z braku należytej weryfikacji danych przez podmiot przyjmujący ubezpieczonego na leczenie w dniu 23 stycznia 2023 r.; wystawienie zwolnienia lekarskiego od dnia 21 stycznia 2023 r. było wówczas możliwe zgodnie z § 7 ust. 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie trybu i sposobu orzekania o czasowej niezdolności do pracy, wystawiania zaświadczenia lekarskiego oraz trybu i sposobu sprostowania błędów w zaświadczeniu lekarskim z dnia 10 listopada 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 2013).

Jednak nie powyższe przepuszczenia, a naruszenie przez organ rentowy art. 8 ust. 1 ustawy zasiłkowej świadczyło o nieprawidłowości skarżonych decyzji. Powyższy przepis stanowi, że zasiłek chorobowy przysługuje przez okres trwania niezdolności do pracy z powodu choroby lub niemożności wykonywania pracy z przyczyn określonych w [art. 6 ust. 2](#) - nie dłużej jednak niż przez 182 dni, a jeżeli niezdolność do pracy została spowodowana gruźlicą lub występuje w trakcie ciąży - nie dłużej niż przez 270 dni. Zgodnie zaś z art. 6 ust. 1 ustawy zasiłkowej zasiłek chorobowy przysługuje ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy z powodu choroby w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego. Prawo do zasiłku jest zatem uzależnione od stanu zdrowia – niezdolności do pracy oraz jest ograniczone czasowo. Ubezpieczony bezspornie stał się niezdolny do pracy z powodu choroby (zaburzeń psychicznych) w trakcie trwania ubezpieczenia chorobowego (legitymuje się statusem pracownika i z tego tytułu podlega ubezpieczeniu chorobowemu), a niezdolność ta pozostaje w ciągłości od września 2022 r., również w okresie od 21 do 22 stycznia 2023 r. i dalej. Nadto, na dzień 21 stycznia 2023 r. i do 24 lutego 2023 r. włącznie ubezpieczony nie wyczerpał okresu zasiłkowego wskazanego w art. 8 ust. 1 ustawy zasiłkowej.

Natomiast zaświadczenie lekarskie, o którym mowa w art. 53 ust. 1 ustawy zasiłkowej i dalszych przepisach określających techniczne aspekty tego zaświadczenia i procedurę jego wystawienia, jest środkiem dowodowym stanowiącym podstawę dla organu rentowego do ustalenia, że niezdolność do pracy istnieje i to w określonym okresie. Nie przesądza o niezdolności do pracy, jedynie je potwierdza, przy czym sam organ rentowy jest uprawniony do wzruszenia tego zaświadczenia i przeprowadzenia postępowania w trybie art. 59 ustawy zasiłkowej w kierunku ustalenia, że osoba legitymująca się zaświadczeniem lekarskim nie jest niezdolna do pracy.

W ocenie Sądu, w sądowym postępowaniu odwoławczym, możliwym jest wykazanie niezdolności do pracy również innymi środkami dowodowymi, a brak zaświadczenia lekarskiego nie przekreśla automatycznie prawa do zasiłku chorobowego, jeżeli przesłanka niezdolności do pracy została faktycznie spełniona, czego organ rentowy w

tym postępowaniu, po analizie źródłowej dokumentacji medycznej nie kwestionował. Należy zwrócić uwagę, iż ubezpieczony nie miał wpływu na brak pozyskania zaświadczenia lekarskiego w spornym okresie, pozostawał w leczeniu i postępował zgodnie ze skierowaniem z jednej placówki medycznej do drugiej, do której zgłosił się w ustalonym pomiędzy placówkami terminie. Nie przerwał leczenia, nie uchylał się od niego, a postępował zgodnie z zaleceniami i przyjętą dla niego procedurą leczenia. Przerzucenie w takiej sytuacji na ubezpieczonego konsekwencji nie zachowania ciągłości w wystawianiu zaświadczeń lekarskich zgodnie z art. 53 ust. 1 ustawy zasiłkowej przez podmioty lecznicze, pod opieką których wówczas pozostawał w ramach leczenia szpitalnego, a w konsekwencji pozbawienie prawa do zasiłku chorobowego, nie może zostać ocenione jako właściwie. Wartym przytoczenia w tym kontekście jest stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w sprawie II UK 53/00 (wyrok z 17 listopada 2000 r.), w którym przedmiotem oceny było wystawienie zaświadczenia lekarskiego na niewłaściwym druku, a które również przez organ rentowy zostało uznane za pozbawiające prawa do świadczenia z ubezpieczenia chorobowego. Sąd Najwyższy stanął na stanowisku, że prawo do zasiłku chorobowego nie jest uzależnione od tego, czy zakład służby zdrowia wystawił na właściwym formularzu zaświadczenie o czasowej niezdolności do pracy z powodu choroby. W uzasadnieniu podkreślono zaś, również w toku postępowania przed sądami niższych instancji, że powstanie niezdolności do pracy w okresie zatrudnienia oraz nieprzerwany okres niezdolności do pracy, winny być dla organu rentowego całkowicie wystarczającą podstawą do wypłaty zasiłku; „Nie do przyjęcia jest stanowisko kasacji, iż pracownik, który stał się niezdolny do pracy z powodu choroby (...), mógłby zostać pozbawiony prawa do zasiłku chorobowego ze względu na stwierdzenie faktu niezdolności do pracy na niewłaściwym druku.” Również brak zaświadczenia lekarskiego, przy bezspornym fakcie niezdolności ubezpieczonego do pracy, nie stanowi wystarczającej podstawy do odmowy przyznania prawa do świadczenia.

Reasumując powyższe rozważania faktyczne i prawne, wobec bezsporności niezdolności ubezpieczonego do pracy w okresie od 21 do 22 stycznia 2023 r. i przy spełnieniu pozostałych przesłanek art. 8 ust. 1 ustawy zasiłkowej, uznać należało, iż ubezpieczony pozostawał w ciągłości niezdolnym do pracy od września 2022 r. i w tym okresie nadal przysługiwało mu prawo do zasiłku chorobowego; obowiązek pracodawcy wynikający z art. 92 k.p. nie zaktualizował się. W konsekwencji, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd zmienił zaskarżone decyzje Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. z dnia 2 marca 2023 r. i 6 marca 2023 r. i przyznał K. Ś. (1) prawo do zasiłku chorobowego za okresy od 21 stycznia 2023 r. do 14 lutego 2023 r. i od 15 lutego 2023 r. do 24 lutego 2023 r., o czym orzeczono w punkcie I i II sentencji wyroku.